

Холанинг ўрни ва унга яхшилик қилиш

13:52 / 19.03.2025 2445

بُنْذِبُ مَلَأَ دَقَمَ لَسَوَّوْهُ لَعْلَلْ لَلِصِّ بِنِّ لَلِ تَأَلُّجَرَّ أَنْ صُفَحَ نَبْرُكَ بِي بَأَنْ ع
بَهَذَا: لَأَقْ مَعَنْ لَأَقْ «؟ لَأَخَلَّ لَهَف» لَأَقْ لَأَقْ لَأَقْ «؟ دَلَّوْكَ لَه» لَأَقْ لَأَقْ
«أَهْرَبَف».

Абу Бакр ибн Ҳафсдан ривоят қилинади:

«Бир одам Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди. У гуноҳ қилган эди. У зот: «Сенинг онанг борми?» дедилар. «Йўқ», деди.

«Холанг борми?» дедилар. «Ҳа», деди.

«Бор! Унга яхшилик қил!» дедилар».

Шарҳ: Яъни она йўқ бўлса, хола унинг ўрнига ўтар экан. Демак, онаси йўқ пайтида ўша холани онанинг ўрнида кўриш керак. Она тириклигида онадан, у йўқлигида эса холадан дуо сўралади. Яхшилик қиладиган бўлса, унга яхшилик қилади.

Гуноҳга ботиб қолиб, қандай қилсам, гуноҳим мағфират қилинади, деган ҳалиги одамга Расулуллоҳ алайҳиссалом онасининг ўрнига қолган холасига яхшилик қилишни буюрганлари шуни кўрсатади.

Ушбу ҳадиси шарифдан олинадиган фойдалар:

1. Гуноҳ қилган одам олимлардан маслаҳат сўраши кераклиги.
2. Гуноҳ қилган одам онасининг дуоси ила мағфират топишининг имкони борлиги.
3. Онанинг ўрнини хола босиши.
4. Холага яхшилик қилиш билан гуноҳнинг мағфират бўлиши.

لَا تَقُومُ إِلَّا لِإِلَهِ، وَلَسَوْوْهُ لَعَلَّ لَإِلَهِ لَئِيَّ بِنِّ لَإِلَهِ نَعِ، صُفْحَ نَبِّ رَكَبَ يَبَّ أَع
أَمْ يَطْعَ أَبَّنَّ دَبَّ نَدَّ

Абу Бакр ибн Ҳафсдан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан худди аввалги ҳадис ривоят қилинган, фақат бунда «Катта гуноҳ қилди», деган ибора бор».

Шарҳ: «Холам бор», деган ўша одам жуда катта гуноҳ қилган экан. Бу ривоятда ана шу жуда катта гуноҳ алоҳида таъкидлаб айтилган экан.

Яъни унинг гуноҳи унча-мунча оддий гуноҳ эмас экан. Катта гуноҳни қилиб қўйган экан-у, келиб, «Нима қилай, қандай қилсам, гуноҳим кечирилади?» деб сўраганида, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам «Онани борми?» дебдилар. «Йўқ», деган экан, «Холанг-чи?» дебдилар. «Ҳа, холам бор», дебди. Шунда: «Холанг бўлса, холангга яхшилик қил, дуосини ол, шоядки, Аллоҳ гуноҳингни кечиб юборса» деган маънодаги гапни айтибдилар.

Унинг отаси бўлмаганлигини Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билганлар, шунинг учун бу ҳақда сўрамаганлар. Чунки билиб турган нарсасини сўраб бўлмайди. У вақтларда одамлар ҳамма нарсани яхши тушунишган.

